

The Basic Principles of Techumin on Shabbat

Q I want to walk to my synagogue, which is four kilometers away (within city limits), on Shabbat, but I learned that one may not walk beyond 2,000 amot (almost a kilometer, assuming an amma (singular of amot), is 48 centimeters/19 inches). Do I need an eiruv or multiple eiruvim, and how do I make one?

4. שולחן ערוך אורח חיים סימן שצח

סעיף ו

היה בית קרוב לעיר בשבעים אמה, ובית שני קרוב לבית הראשון בשבעים אמה, ובית שלישי קרוב לשני בשבעים אמה וכן עד מהלך כמה ימים, הרי הכל כעיר אחת, וכשמודדין מודדין מחוץ לבית האחרון ...

סעיף ז

היו שתי עיירות זו סמוכה לזו קמ"א אמות ושליש, כדי שיהיה שבעים אמה ושיריים לזו ושבעים אמה ושיריים לזו, חשובים שתיהם כעיר אחת ונמצאת כל עיר מהן מהלכת את כל העיר השניה וחוצה לה אלפים אמה. הגה: וכן חומת העיר שנפרצה מב' רוחותיה זו כנגד זו וחרבו הבתים שביניהם עד קמ"א אמה ושליש, דינו כסתום. (טור). אבל בית אחד, אפילו גדול הרבה, אין לו דין עיר לתת לו שבעים אמה ושיריים, (תוספות והרא"ש פרק כיצד מעברין וטור).

סעיף ג

כשהוא מרבעה, מרבעה בריבוע העולם, כדי שתהא כל רוח ממנו משוכה כנגד רוח מרוחות העולם ומכוונת כנגדם.

1. שמות פרק טז פסוק כט

ראו כי יקוק נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי:

2. רמב"ם הלכות שבת פרק כז הלכה א

היוצא חוץ לתחום המדינה בשבת לוקה שנאמר (שמות ט"ז): "אל יצא איש ממקומו ביום השביעי", "מקום" – זה הוא תחום העיר. ולא נתנה תורה שיעור לתחום זה, אבל חכמים העתיקו שתחום זה הוא חוץ לשנים עשר מיל, כנגד מחנה ישראל. וכך אמר להם משה רבינו: לא תצאו חוץ למחנה. ומדברי סופרים, שלא יצא אדם חוץ לעיר אלא עד אלפים אמה, אבל חוץ לאלפים אמה אסור, שאלפים אמה הוא מגרש העיר.

3. שולחן ערוך אורח חיים סי' שצח סעי' יא

עיר שהוקפה וא"כ ישבה, מודדין לה ממקום ישיבתה; יושבה ואחר כך הוקפה, מודדין לה מחומתה.

The Basic Principles of Techumin on Shabbat

5. שולחן ערוך אורח חיים סימן תח סעיף א

(מותר לערב עירובי תחומין ולקנות שביתה סוף התחום, ולכן) מי שיצא מהעיר בערב שבת והניח מזון שתי סעודות רחוק מהעיר בתוך התחום וקבע שביתתו שם, אע"פ שחזר לעיר ולן בביתו, נחשוב אותו כאילו שבת במקום שהניח בו השתי סעודות, וזהו הנקרא עירובי תחומין. ויש לו להלך ממקום עירובו למחר אלפים אמה לכל רוח. לפיכך, כשהוא מהלך ממקום עירובו למחר אלפים אמה כנגד העיר, אינו מהלך בעיר אלא עד סוף מדתו; ואם היתה העיר מובלעת בתוך מדתו, תחשב העיר כולה כד' אמות וישלים מדתו חוצה לה. כיצד, הרי שהניח את עירובו ברחוק אלף אמה מביתו שבעיר לרוח מזרח, נמצא מהלך למחר ממקום עירובו אלפים אמה למזרח, ומהלך ממקום עירובו אלפים אמה למערב, אלף שמן העירוב עד ביתו ואלף אמה מביתו בתוך העיר, ואינו מהלך בעיר אלא עד סוף האלף, ואם היה מביתו עד סוף העיר פחות מאלף אפילו אמה אחת, שנמצאת מדתו כלתה חוץ לעיר, תחשב המדינה כולה כארבע אמות ויהלך חוצה לה תתקצ"ו אמה תשלום האלפים. לפיכך, אם הניח עירובו ברחוק אלפים אמה מביתו שבעיר, הפסיד את כל העיר ונמצא מהלך מביתו עד עירובו אלפים אמה, ואינו מהלך מביתו בעיר לרוח מערב אפילו אמה אחת. הגה: ויש אומרים דאפילו כלתה מדתו באמצע העיר, מהלך בכל העיר כולה אבל לא חוצה לה, ויש להקל.

משנה ברורה שם ס"ק יא

מהלך בכל העיר - דסבירא להו דאף שהניח עירובו רחוק אלפים מביתו שבעיר, הואיל ולן בתוך העיר נחשבת כל העיר כד' אמות לענין שיהיה מותר להלך בכולה, וכל שכן לחזור לביתו אבל לענין מדת התחום, גם לדעה זו חשבינן העיר במדת אלפים כיון שכלתה מדתו בחצי העיר, ולכן אסור להלך חוצה לה כלום. וכל זה בעיר שלן בה אבל אם לן במקום שביתתו וכלה מדת אלפים שלו באמצע העיר או שלן בעיר זו והגיע מדתו בחצי עיר אחרת, אין לו להלך אלא עד מקום שכלה מדתו לכולי עלמא.